

බුදුභාමුදුරුවන් හඳුනාගැනීම

නිවන ගැන මා ලියා ඇති දේ වැරදි යැයි ඇතැම්හු කියති. නිවන් නොදැක නිවන ගැන ලියන්නේ ඇයි ද යන්න ද ඇතැම්වුන්ට ප්‍රශ්නයකි. ඒ තර්කය පිළිගතහොත් නිවන් නොදුටු අය මා නිවන ගැන ලියා ඇති දේ වැරදි බව දන්නේ කෙසේ ද යන්න ප්‍රශ්නයක් වන බව අමතුවෙන් කිවයුතු නො වේ. දැනට සති කිහිපයකට පෙර සියපත අතිරේකයෙහි නිවන අතින්දිය ප්‍රත්‍යක්ෂයක් ද පාරභෞතික සංකල්පයක් ද යන මැයෙන් ලිපියක් පළවිණි. ඒ මා වෙනත් සඟරාවකට ලියන ලද ලිපියක් නැවත පළකිරීමක් විය. පසුගිය සතියෙහි එයට ප්‍රතිචාරයක් පළවිණි. ඒ ප්‍රතිචාරය කිසිසේත් ම ලිපියට පිළිතුරක් නො වී ය. ප්‍රතිචාරය පේරාදෙණියේ දන්න වෛද්‍ය ජීවියා මහාචාර්යවරයකු ව සිට විශ්‍රාම ලැබ සිටින ඒ . එන්. ද එස් අමරතුංග මහතාගෙනි. විශ්‍රාම යෑමට අවුරුදු කිහිපයකට පෙර නින්දෙන් අවදිවීමෙන් ජාතික ව්‍යාපාරය ගැන උනන්දුවක් දැක්වීමට පටන්ගත් ඒ මහතා මා සංස්කෘතික උභයවිචාරයකු ලෙස දැක මා විවේචනය කරමින් දි අයිලන්ඩ් පුවත්පතට ලිපියක් සැපයී ය. ඒ පිළිබඳ මගේ පිළිතුර කොටස් වශයෙන් මේ දිනවල එම පුවත්පතෙහි මිඩිවීක් ඊවීවී අතිරේකයෙහි බඳවා දිනවල පළවෙයි. දැනටමත් එහි කොටස් හතරක් පළ වී ඇත. එහි පළමු කොටසට පිළිතුරක් ලෙස අමරතුංග මහතා නිවන ඇතුළුව බුදුදහම පිළිබඳ මා ලියා ඇති දේ ලෙස ඒ මහතා දන්නා කරුණු (නින්දෙන් අවදි වී ඒ මහතාට කියවන්නට ලැබී ඇත්තේ කරුණක් දෙකක් පමණක් බව පැහැදිලි ය.) විවේචනය කරමින් මිඩිවීක් අතිරේකයට ම ලිපියක් ලිවී ය. පසුගිය සතියෙහි සියපතෙහි පළවූයේ එහි සාරාංශයක පරිවර්තනයකි. එයට පිළිතුරු යථා කාලයේ දී සියපත අතිරේකයට යවමි. එහෙත් එයට පෙර එහි ඉංගිරිසි මුල් ලිපියට පිළිතුරු දිය යුතු ය. ඒ සඳහා තව සති කිහිපයක් ගතවනු ඇත්තේ මිඩිවීක් අතිරේකයට මා ලියන පිළිතුර තරමක් දීර්ඝවන බැවිනි. .

ඒ අතර කපිල ජීරිස් නම් ඉංජිනේරුවරයෙක් විදුසර පුවත්පතට ලියූ ලිපියක (ඔහු අප මතවාද විවේචනය කරමින් ඒ සංශෝධනය කිරීමට වෙර දරන්නෙකි) මා බුදුදහම හිතුවමෙන් විවරණය කරන බවට හඟානක වොදනාවක් එල්ල කරයි. ඒ වොදනාවට ද විදුසර පුවත්පතෙන් ම පිළිතුරු ලබා දෙමි. අමරතුංග මහතා මෙන් ම කපිල ජීරිස් මහතා ද ජාතිකවාදීන් වෙති. මෙතෙක් කල් අවුරුදු විසිපහක පමණ කාලයක් තිස්සේ පුවත්පත්වල හා වේදිකාවල මා සමග වාදයට එළඹුණෝ විජාතික මත දරණ මාක්ස්වාදීන්, ලිබරල්වාදීන්, පශ්චාත්තනනවාදීන්, පශ්චාත්මාක්ස්වාදීන්, දෙමළ ජාතිවාදීන් ආදීන් ය. මොවුන් දැන් දිවයින පුවත්පතෙහි හා අපේ වේදිකාවල හොල්මන් නො කරති. සිංහල ජාතිකවාදීන් (ජාතිවාදීන් නො වේ.) මෙතෙක් කල් මා කී දේ ඉවසා ඇත්තේ මගේ අදහස් සමඟ එකඟවන නිසා නොව ඔවුන්ට මා අවශ්‍ය වූ නිසා බව පැහැදිලි ය. ත්‍රස්තවාදය පරාද කර ඇති මෙකල සිංහල ජාතිකවාදීන් මගේ මත, අදහස් සංකල්ප ප්‍රවාද ආදිය විවේචනය කිරීමට ඉදිරියට එති. ඒ ඒ වේදිකාවෙහි හා පුවත්පතෙහි මම ඔවුන්ට ද පිළිතුරු දෙමි. මේ සියළු විවේචකයන් අතර සමානත්වයක් වෙයි. මාක්ස්වාදීන් ආදීන් මෙන් ම සිංහල ජාතිකවාදීන් ද බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයේ දරුවෝ වෙති. ඔවුන්ට ඉන් කැඩීමට නො හැකි ය. බොහෝ බටහිර ඉංජිනේරුවන්ට, වෛද්‍යවරුන්ට, දන්න වෛද්‍යවරුන්ට පමණක් නොව විශ්වවිද්‍යාලවල දර්ශනය උගත් බොහෝ දෙනාට ද අවසාන විග්‍රහයෙහි දී තම වෘත්තීන්ට හා ඝෞභ්‍රවලට පදනම් වූ බටහිර ග්‍රීක යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනයෙන් කැඩීමට නො හැකි ය. ඔවුන් බොහෝ විට බෞද්ධයෝ වෙති. එහෙත් ඔවුන්ගේ බුදුභාමුදුරුවන් හා මගේ බුදුභාමුදුරුවන් අතර වෙනසක් වෙයි.

අප එකිනෙකාගේ බුදුභාමුදුරුවරු ද අප එකිනෙකාට සාපේක්ෂ වෙති. අප සියළු දෙනාම බුදුදහම හා බුදුභාමුදුරුවන් තේරුම් ගන්නේ තම තම නැණ පමණින් ය. ඒ බුදුදහම පිළිබඳ හෝ බුදුභාමුදුරුවන් පිළිබඳ හෝ ඊතියා කියවීම නො වේ. මේ අප විසින් ගොඩනගා ඇති නිර්මාණාත්මක සාපේක්ෂතාවාදයෙහි කියැවෙන කොටසකි. සියල්ල අප එකිනෙකා සාපේක්ෂව නිර්මාණය කරගත් දෑ පමණ ය. මා අනුගමනය කරන්නේ මා දන්නා බුදුභාමුදුරුවන් ය. උන්වහන්සේ බුදුවීමට පෙර පාරමිතා පුරු සමයෙහි බෝධිසත්වයන් විරුද්ධවාදීන්ට ඇතැම් අවස්ථාවල හොඳින් සලකා ඇත. මහෙහෙය පඩිතුමා කේවට්ටියාගේ හොම්බ බිම ඇතිල්ලවීම ඇතැම් විට ඕලකට්ටි බෞද්ධයකුට ප්‍රශ්නයක් වනු ඇත. එහෙත් මට එය ප්‍රශ්නයක් නො වේ. කේවට්ටියන් සම්බන්ධයෙන් වෙනත් කළහැකි දෙයක් නැත. මගේ වීරයන්ගේ ලැයිස්තුවෙහි මහෙහෙය පඩිතුමා ඉතා ඉහළින් ඇත. එහෙත් එහි ඉහළින් ම ඇත්තේ බුදුභාමුදුරුවන් ය. ඊළඟට ඇත්තේ සැරියුත් භාමුදුරුවන් ය. උන්වහන්සේලා වීරයන් ලෙස සැලකීම හුසුදුසු යැයි කෙනකුට සිතෙනු ඇත. බෝසතාණන් වහන්සේ කිනම් අර්ථයකින් ගත්ත ද වීරය පාරමිතාව ද පුරා ඇති බව පමණක් මෙහි දී සඳහන් කළ

ශ්‍රී ලංකා රහත් නොවූ භික්ෂුන් වහන්සේලා අතර මගේ චිරයන්ගේ ලැයිස්තුවේ ඉහළින් ම ඇත්තේ නාගරජුන භාමුදුරුවන් ය. උන්වහන්සේගේ ශූන්‍යතාව මම ප්‍රතිඥා කරමි. එහෙත් බුදුභාමුදුරුවන් ද දෙසු ශූන්‍ය ඉතා අගය කරමි. සංකල්පීය වශයෙන් ගත්කල සියල්ල ශූන්‍ය බව මා ඉගෙනගත්තේ නාගරජුන භාමුදුරුවන්ගෙනි. මගේ චිරයන්ගේ ලැයිස්තුවෙහි නම් සඳහන් නොවන මහාවිභාටික භික්ෂුන් වහන්සේ ද පඬුආචාර්ය, ගැමුණු, විජයබා ආදීහු ද ඉතා ඉහළින් ම වෙති. එහෙත් නාගරජුන භාමුදුරුවන් සමග සසඳන විට ආකිම්බිසු, හිව්ටන්, අශ්වස්ථයන්, ඇරිස්ටෝටල්, ගණිතඥයන් වූ ගර්ඩිල්, හිල්බට් ආදීන් ඇත්තේ ඉතා පහළින් බව නොකියා ම බැරි ය. ඩේවිඩ්, ග්‍රැකෝ, ග්‍රොයිඩ්, ලකාන්, මාක්ස්, ඩාලින් ආදීන් ඒ ලැයිස්තුවේ සොයාගැනීමටවත් නො හැකි ය.

සෑම ආගමක ම කියවෙන්නේ එකක් බවට සර්ව ආගමිකයන් කියන බයිලා කෙසේ වුව ද බුදුභාමුදුරුවන් දේශනාකළ දේ වෙනත් කිසිවකු කියා නො මැන. සත්වයාට විමුක්තිය ලබාගැනීම පිලිබඳ බොහෝ ආගම්වල කතා කෙරෙයි. සෑම ආගමක ම නැවත ඉපදීමක් (අවශ්‍ය නම් භවයක්) ගැන සඳහන් වෙයි. ඇතැම් ආගමක සියළු සත්වයන් කෙසේ වෙතත් මිනිස්සු එක්කෝ සදාකාලික ස්වර්ගයට යති. නැත්නම් සදාකාලික අපායට යති. එය ද ඉපදීමක් වෙයි. කෙසේ වෙතත් අවසාන ඵලය අමරණීය වෙයි. ස්වර්ගයට ගිය තැනැත්තා මරණයට, අභාවයට පත් නො වෙයි. හින්දු ආගමේ ද අද්වේත වේදාන්ත ආගමේ ද බ්‍රහ්මන් නිර්ගුණ වුවත් නැතත් බ්‍රහ්මන් සමග එකතුවීම යන්න වැරදි ව්‍යවහාරයක් වුවත් නැතත් අවසානයේ දී බ්‍රහ්මන් සමග අමරණීය තත්වයකට පත්වෙයි. ඒ සෑම ආගමක ම අවසාන අරමුණ වන්නේ නොමැරී ජීවත්වීම ය. සර්ව ආගමික කැරොල් කරත්තකරුවන් කුමක් කීවත් බෞද්ධයන් උත්සාහ කරන්නේ නොමැරී ජීවත්වන තැනක් සොයාගැනීමට නොව නුප්දින්නට ය. මෙය සුළු වෙනසක් නොව තදබල වෙනසක් බව සර්වආගමිකයන්ට නොතේරේ නම් ඔවුන්ට දෙවියන්ගේ ම පිහිට ය.

සිදුහත් කුමරු ඉපදෙන කාලයෙහි දඹදිව සංසාරය යන සංකල්පය තිබුණි. සංකල්පීය ව ගත්කල පුටුව මෙන් ම සංසාරය යන්න ද ශූන්‍ය වෙයි. එහෙත් පුටුව මෙන් ම සංසාරය ද සම්මුතියෙන්, (මනස ද ඇතුළු) ඉන්ද්‍රියවලට සාපේක්ෂව පවතියි. පෘථග්ජන අපේ දැනුම මනස ද ඇතුළු ඉන්ද්‍රියවලට හා සංස්කෘතියට සාපේක්ෂ වෙයි. සංසාරය යන්න ප්‍රාග් බෞද්ධ සංකල්පයක් වුවත් එය බෞද්ධයන්ට ද සංකල්පයක් වෙයි. ඇතැම් පඩි බෞද්ධයෝ සංසාරය යන්න නො පිළිගනිති. සංසාරයෙහි පැවැත්ම නොපිළිගන්නා අය එසේ කරන්නේ ඒ සංකල්පීය වශයෙන් ශූන්‍ය නිසා නොව ඔවුන්ගේ ඊනියා ප්‍රත්‍යක්ෂයට ඒ හසු නොවන නිසා ය. සසර බටහිර විද්‍යාවට හසු නො වීම ද ඔවුන්ට ප්‍රශ්නයක් වෙයි. සාමාන්‍ය මිනිසාට භවයෙන් භවයට යන සත්වයකු නො පෙනෙයි. තමන්ගේ ඉන්ද්‍රිය ගැන අධ්‍යයනයකටවත් කරන මොවුහු මුළු ලෝකය ම ඔවුන්ගේ මනස ද ඇතුළු ඉන්ද්‍රියවලට ග්‍රහණය විය යුතු යැයි සිතති. කිසිම තර්කයකට නැති බොරු පඩි කතා කියන මොවුහු මේ භවයෙන් සියල්ල කෙළවර වන්නේ යැයි කියති. බල්ලන්ට ඇති ඉව නැති මොවුන්ගේ ඉන්ද්‍රිය ගෝචර දැනුම ගැන බල්ලන්ගෙන් ම අසා දැනගත යුතු ය.

සංසාරයක් නැත්නම් බුදුදහමෙන් වැඩක් නැත. සිදුහත් කුමරු බුදුවූයේ සත්වයන් සසරින් එතරකිරීමට මිස (එතර කළ සත්වයා එතර වී යන්නේ කොහාට ද යනුවෙන් පඩියන් ප්‍රශ්න කිරීමට ඉඩ ඇත) බල බල්ලකුගේ ඉවක් නැති පඩියන්ට සාකච්ඡාකිරීමට මාතෘකා සැපයීමට නො වෙයි. සසරින් එතරවීමට බුද්ධිය කරදරයක් විය හැකි වුව ද පඩියන්ට සසරින් එතරවිය නොහැක්කේ බුද්ධියක් ඇති නිසා නොවන බව පඩියන් ඇසුරුකර ඇති මම දනිමි. ඒ කෙසේ වෙතත් නාගරජුන භාමුදුරුවෝ සසර නිවනට සාපේක්ෂව ගැනීමෙන් වරදක් කළහ. සංකල්පයක් වූ සසර සංකල්පයක් නොවූ නිවනට සාපේක්ෂව ගැනීම උන්වහන්සේ කළ වරද ය. උඩ යන්නට සාපේක්ෂව පහල හෝ අදුර යන්නට සාපේක්ෂව ආලෝකය යන්න හෝ ගතහැක්කේ ඒ සියල්ල සංකල්ප බැවිනි. (මේ සාපේක්ෂතාව අශ්වස්ථයන්ගේ සාපේක්ෂතාව සමග සංසන්දනය කරන බටහිර විද්‍යාවේ ගැත්තෝ ද වෙති.) නිවන සංකල්පයක් නොවන බැවින් එය (එය යනුවෙන් යෙදීමෙන් වරදක් වෙයි) සසරට සාපේක්ෂව ගත හැකි නො වේ. ප්‍රාග් බෞද්ධ සමාජයේ සසර නම් සංකල්පය තිබුණ ද සසරින් එතරවීම, ගැලවීම පිලිබඳ ඒ සමාජයේ තිබූ දැනුම බුදුභාමුදුරුවන් විසින් ප්‍රතිඥා කරන ලදී. එකල සසර තේරුම් ගැනුණේ නැවත නැවත ඉපදෙන නිත්‍ය වූ ආත්මයක් ඇසුරෙන් ය. බුදුභාමුදුරුවන්ට වැදගත් වූයේ අනිත්‍ය, දුක්ඛ හා අනාත්ම ය.

මහාචාර්ය හමිල් ද සිල්වා